

KURIER Popularny

Dziś:
Cztery problemy Francji.
Oświadczenie min. Rzymowskiego
Dlaczego zwiększona taryfa?

Rok II

Łódź, sobota 26 stycznia 1946 r.

Nr 26 (90)

DRAMATYCZNY MOMENT W NORYMBERDZE

Hess i Goering nakładają słuchawki Niedobitków mordowano siekierami

NORYMBERGA (AFP). Na początku dzisiejszego posiedzenia ogłoszono, że Streicher i Kaltenbrunner nie będą obecni. Następnie prok. udziela głosu oskarżycielowi francuskiemu Dubost. Wywiązuje się ożywiony dialog między przewodniczącym a oskarżycielem na temat wywiezienia rodziny gen. Giraud. Lawrence chciałby mieć dokumenty świadczące o jej aresztowaniu i wysiedleniu na terytorium nieprzyjacielskie, na co Dubost oświadcza, że chodzi tu o fakt ogólnie znany, którego dokumentować nie trzeba.

Sąd udaje się na naradę i po 15 minutach przewodniczący ogłasza, że wysiedlenie rodziny gen. Giraud będzie brane pod uwagę tylko w razie przedstawienia odpowiednich dowodów. Adwokat gestapo i SA zachęcający postawą przewodniczącego, zabiera głos, żeby poddać w wątpliwość wartość dokumentów przedstawionych przez prokuratora francuskiego, na co ten ostatni odpowiada, że wszystkie dokumenty opatrzone są pieczęcią ministra wojny lub bezpieczeństwa publicznego.

Sędziowie naradzają się szeptem i znowu adwokat niemiecki zabiera głos, kwestionując wartość piątki. Po raz pierwszy od kilku tygodni Hess i Goering nakładają słuchawki radiowe, przez które mogą słyszeć cały tok procesu we własnym języku.

NORYMBERGA (AFP). Nawet niektórzy obrońcy niemieccy zbledli dziś, kiedy prokurator francuski Dubost opisywał nakładanie gałki ocznej i inne tortury zadawane przez urzędników gestapo francuskim i niemieckim patriotom w czasie okupacji. Papan siedział z głową ukrytą w dłoniach Sauckel zmarszczył się i zatrząsł, słuchając słów oskarżyciela. Dubost opisywał specjalnie wyrafinowane sposoby tortur. Tego rodzaju tortury były stosowane przez policję niemiecką na specjalne zlecenie wyższych władz. Podobne tortury stosowano w Danii, Holandii i Belgii.

W Niemczech i Hiszpanii bez zmian

NORYMBERGA (PAP). Przedstawiciele samorządu niemieckiego przedłożyli gen. Clay'owi dowódcy trzeciej armii okupacyjnej memoriał stwierdzający, że w obozach dla deportowanych cudzoziemców (displaced persons) znajduje się wielu własowców, kolarów i faszystów.

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi z Frankfurtu n/M, że generał Mac Narney, komendant amerykańskiej strefy okupacyjnej w Niemczech, ujawnił w swym sprawozdaniu tygodniowym dla Waszyngtonu, że deportowani w amerykańskiej strefie okupacyjnej Niemiec handlują na czar-

nej giełdzie, wywołując tym komplikacje natury gospodarczej.

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi z Madrytu, że około 50 „niepożądanych” Niemców wśród nich Hans Thomsen, ongiś przywódca partii hitlerowskiej w Hiszpanii, zostanie deportowanych drogą lotniczą do Niemiec. Poza Thomsenem, który był aresztowany podczas wojny za transakcje walutowe z szmugiel narkotyków, między „niepożdanymi” znajduje się baron von Bira, radca i charge d'affaires ambasady niemieckiej z okresu kapitulacji Niemiec. Jak donoszą, wielu wybitnych Niemców nadal przebywa na swobodzie w Hiszpanii, prowadząc spokojne życie.

Kiedy powstanie rząd francuski

PARYŻ (Reuter). Felix Guoin, socjalistyczny premier tworzący się rządu francuskiego, oświadczył dziś w liście do przywódców trzech głównych stronnictw: „Wkrótce będę wiedział, czy uda mi się sformować nowy gabinet, czy też mam zrezygnować z mojej misji”. Główną trudnością napotkaną przez Guoin'a jest program deflacji, zaprojektowany przez Piotra Mendes, radykała, dawnego ministra gospodarstwa krajowego, który jest kandydatem Guoin'a na ministra finansów.

Mendes projektuje podobno znaczne redukcje w budżecie woj-skowym, skasowanie subsydiów

Przestępcy wojenni przed sądami

MOSKWA (PAP). Agencja Tass donosi, że przed trybunałem wojskowym okręgu leningradzkiego rozpoczął się proces niemieckich zbrodniarzy wojennych, oskarżonych o popełnienie okrucieństw w okręgu Wielkich Łuków. Do odpowiedzialności pociągnięto 11 osób z generałem Fritzem von Rappard, byłym komendantem Okręgu Wielkie Łuki, dowódcą 27 pułku piechoty, pułkownikiem armii niemieckiej Edwardem von Saas i majorem Wilhelmem Sonne wald na czele.

sał swój pobyt w obozie koncentracyjnym Mathausen, dokąd został przywieziony wraz z 1000 innych więźniów politycznych. Opisał on pracę oficerów brytyjskich, amerykańskich i holenderskich w kamieniołomach i ich cierpienia. Sceny mordów i pastwienia się nad ludźmi, które się rozgrywały w Mathausen, przypominają — zdaniem świadka — opis piekła

na węgiel i chleb oraz system kartkowy, który zmniejszyłby ilość żywności w wolnym handlu. Trzy partie mają odbyć dziś zebranie dla przeprowadzenia dyskusji nad tym planem finansowej sanacji kraju.

Przeciw niebezpieczeństwu dywersji Rada Bezpieczeństwa obraduje

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi, że na piątkowym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa przewodniczący delegacji radzieckiej, zastępca komisarza ludowe-

MOSKWA (PAP). Agencja Tass donosi z Budapesztu, że trybunał ludowy wydał wyrok skazujący Józefa Bertajoy i Istvana Kremera na 10 lat pracy przymusowej. Skazani byli strażnikami więziennymi i zostali oskarżeni o bicie lotników brytyjskich i amerykańskich. Sąd wydał również wyrok skazujący na 5 lat prac przymusowych sierżanta Dawida Andrasa, który był oskarżony o bicie lotnika w jednym z baraków w Budapeszcie. W motywach wyroku podkreślono, że skazani pogwałcili prawo międzynarodowe i szańbili honor narodu węgierskiego.

Sztab wojskowy ONZ utworzony

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi, że rada bezpieczeństwa uchwaliła wniosek, przedłożony przez delegata Stanów Zjednoczonych, Edwarda Stettinusa, o utworzeniu sztabu wojskowego Organizacji Narodów Zjednoczonych. Sztab będzie się składał z przedstawicieli państw, będących

Dantego. Tysiąc ludzi stało na mrozie w szeregu a SS-owcy oblewali ich jeszcze zimną wodą. Jeżeli po 18 godz. tej męki ktokolwiek pozostał jeszcze przy życiu, zabijano go siekierą. Z 10 tysięcy Francuzów, którzy zostali wydani Niemcom przez rząd Vichy, 3 tysiące tylko wróciło do Fran-

PARYŻ (AFP). Guoin prowadzi wciąż pertraktacje między stronnictwami w celu ukształtowania nowego rządu. Zapytywany przez korespondentów Guoin wyraził się, że rząd nie powstanie tak prędko.

go spraw zagranicznych, Andrzeja Wyszyńskiego oświadczył, iż delegacja radziecka przedłoży powody, dla których sprawa Iranu nie powinna być rozpatrywana przez Radę Bezpieczeństwa. Postanowiono poza tym odłożyć do następnego posiedzenia debatę w sprawie Grecji i Indonezji. Minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii, Bevin oświadczył, że jest zadowolony, że sprawa ta dostała się nareszcie na forum publiczne.

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi, iż przewodniczący delegacji radzieckiej na zgromadzeniu Narodów Zjednoczonych, zastępca komisarza ludowego spraw zagranicznych ZSRR, Andrzeja Wyszyńskiego, wystosował pismo do przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa, w którym podkreśla, że twierdzenie delegacji irańskiej, iż urzędnicy i siły zbrojne Związku Radzieckiego ingerowały w sprawy wewnętrzne Ira-

Jeszcze głomy

LONDYN (AFP). Wczorajsze uchwały ONZ powołały do życia specjalną komisję, do badania spraw związanych z zagadnieniami energii atomowej. Komisja ta będzie składała sprawozdania przed Radą Bezpieczeństwa. Sprawozdania będą z zasady publikowane, chyba że Rada Bezpieczeństwa zgłosi wyraźny sprzeciw, podyktowany względami pokoju i bezpieczeństwa.

Komisja może również, jeśli uzna za stosowne, złożyć swe raporty Zgromadzeniu Ogólnemu i innym ciałom ONZ. Rada Bezpieczeństwa daje komisji dyrektywy dotyczące spraw bezpieczeń-

stwa. Komisja składa się z przedstawicieli wszystkich państw zasiadających w Radzie Bezpieczeństwa, z których każde ma w niej jednego delegata oraz przedstawiciela Kanady. Komisja przedstawia wnioski dotyczące komunikowania stanu badań nad energią atomową poszczególnym państwom, w celu kontroli nad użytkowaniem energii atomowej, wyszukania jej tylko dla celów pokojowych, wyeliminowania broni atomowej oraz wszelkiej innej broni powodującej zniszczenia masowe.

nu, jest niezgodne z rzeczywistością i pozbawione wszelkich podstaw. Pertraktacje w sprawie obecności wojsk radzieckich w północnej Persji zostały podjęte między rządem radzieckim a Iranem, stosownie do noty irańskiej z dnia 1 grudnia 1945 r. Rząd perski stara się przedstawić obecność wojsk radzieckich w Azerbejdżanie jako naruszenie suwerenności Iranu. W rzeczywistości prawo utrzymania radzieckich sił zbrojnych zostało przyznane rządowi ZSRR na mocy traktatu radziecko - brytyjsko - irańskiego z r. 1942. Wydarzenia w irańskim Azerbejdżanie są sprawą wyłącznie wewnętrzną i nie mają nic wspólnego z obecnością wojsk radzieckich na tych terytoriach. Są one wyrazem dążeń ludności tych okolic do autonomii w obrębie Persji. I dążenia te nie są niczym niezwykłym w państwach demokratycznych.

Delegacja radziecka pragnie zwrócić uwagę Rady Bezpieczeństwa, że ruch antydemokratyczny i działalność elementów reakcyjnych, podtrzymywana przez klasy posiadające i policję, stwarza niebezpieczeństwo dywersji dla radzieckiego Azerbejdżanu i Baku. Rząd radziecki uważa, że sprawy te, dotyczące jedynie dwóch sąsiadujących ze sobą państw, ZSRR i Iranu mogą i powinny być rozwiązane za pomocą bezpośrednich pertraktacji między rządami państw zainteresowanych. W obecnym wypadku paragrafy 34 i 35 statutu ONZ nie mogą być brane w rachubę. Wobec tego delegacja radziecka stwierdza kategorycznie, iż brak jest podstaw dla przedłożenia sprawy Radzie Bezpieczeństwa.

JUTRZEJSZY NUMER NASZEGO PISMA UKAŻE SIĘ W ZWIĘKSZONEJ OBJĘTOŚCI I ZAWIERAĆ BĘDZIE OBOK NORMALNEGO MATERIAŁU INFORMACYJNEGO BOGATĄ CZĘŚĆ PUBLICYSTYCZNĄ.

Cztery najważniejsze problemy Francji

Aprovizacja, produkcja, odbudowa i kurs franka

PARYŻ (PAP). Omawiając nową sytuację polityczną we Francji sprawozdawca agencji AFP pisze: „Trzy największe partie zawarły porozumienie. Skupienie się na nowo komunistów, socjalistów i ruchu republikańsko-ludowego dookoła osoby Feliksa Gouin może być uważane za dokonane. Porozumienie jest przede wszystkim sojuszem politycznym. Zagadnienia techniczne dotyczące zrealizowania tego porozumienia są nie mniej pilne. Uwaga powszechna skupia się dokoła planu finansowego, autorem którego jest Mandes, osoba oświadczenia polityczna, nie należąca do żadnej z trzech partii. Mandes nie jest nawet posłem. Partie mają teraz zająć stanowisko wobec programu Mandesa i kraj spodziewa się, że Gouin w sobotę wieczór będzie mógł ustalić listę swego gabinetu”. Prasa paryska, komentując przebieg kryzysu politycznego, wyraża różne poglądy co do warunków, na jakich może on być rozwiązany.

„France Libre” pisze: „Ścisły związek między osobami kierującymi nawą państwową jest bardziej pożądanym niż kiedykolwiek. Jedno zagadnienie musi dominować wśród innych, mianowicie sprawa franka. Urzyczenie kursu franka jest podstawowym zagadnieniem politycznym, od rozwiązania którego zależy odrodzenie Francji. Zdaniem „Voix de Paris” — najpilniejszym pro-

blemem jest niewątpliwie aprovizacja, ale sprawa ta związana jest z zagadnieniem cen i pozostaje w zależności od polityki finansowej i walutowej. Wprowadzenie poważnych reform staje się nieuniknione. Ścisłe zjednoczenie w szeregach klasy pracującej i wśród wszystkich szczytnych republikanów pozostaje najlepszą gwarancją powodzenia.

„L'Aube” jest zdania, że Francja stoi wobec 4 najważniejszych problemów: aprovizacji, stabilizacji franka, wzrostu produkcji i odbudowy. „Rozwiązanie kryzysu to nie znaczy zastąpić jeden rząd przez drugi — pisze „L'Aube” —

chodzi o wprężenie tego rządu do dzieła rozwiązania realnych zagadnień życia w kraju, od których samo jego istnienie jest uzależnione. Przede wszystkim należy położyć kres zamieszaniu finansowemu i ekonomicznemu. Musi być sporządzony inwentarz i bilans. Na tej podstawie musi się dokonać zjednoczenie. Aprovizacja, stabilizacja franka, wzrost produkcji i odbudowa — oto nasze zagadnienia, oto jakie powinny być nasze cele. Nie bawienie się w politykę, ale prowadzenie polityki”.

„Humanite” pisze: „Kraj czeka z niecierpliwością na politykę zry-

wającą z fałszywą propagandą optymizmu oficjalnego i szczerze patrzącą w oczy ciężkiej sytuacji, krajowi należy powiedzieć prawdę z całą szczerością. Kraj cały czeka na program działania”.

„France Tireur” pisze: „Nikt nie ma pretensji do Francuzów, że są głodni i że marzną. Myśli się o tym wiele, ale niewiele się czyni, by temu zaradzić. Planuje się, tworzy rząd, przygotowuje wybory. Czy wolno nam sądzić i wypowiedzieć to, że dzisiaj właściwie należy przede wszystkim myśleć o tych bezpośrednich potrzebach Francuzów?”

Kto daje instrukcje i broń mordercom?

Oświadczenie min. Rzymowskiego

WARSZAWA (PAP). Minister Spraw Zagranicznych Rzymowski przyjął wczoraj korespondenta PAP-u któremu oświadczył, co następuje:

„W czasie debaty w Brytyjskiej Izbie Gmin deputowany konserwatywny Severny wniósł interpelację w sprawie wypadków morderstw politycznych, jakie zdarzają się w Polsce”.

W odpowiedzi na tę interpelację brytyjski minister Spraw Zagranicznych Bevin oświadczył, że zaniepokojony jest poważnie ilością morderstw politycznych w Polsce i uznał za stosowne wyrazić opinię, że morderstwa zdają się wskazywać na udział w nich organów Bezpieczeństwa. Jeśli informacja podana przez Agencję Reutera jest ścisła, to muszę stwierdzić, że treść i ton wypowiedzi p. Bevina wzbudziły w Polsce największe zdumienie. Powszechnie wiadomym jest, że reakcja, a zwłaszcza faszystowskie bandy NSZ dokonały w Polsce wielu morderstw, których ofiarą padły setki działaczy demokratycznych, członków partii, wchodzących w skład Rządu, oficerów i żołnierzy Wojska Polskiego, oraz wielu Żydów, oceniających od niszczącego terroru hitlerowców. Wśród tych licznych ofiar zamachów terrorystycznych, znaleźli się również i ludzie, wymienieni przez deputowanego Severny, a więc śp. Bolesław Scibior, działacz Polskiego Stronnictwa

Ludowego i śp. Józef Wrona, działacz Stronnictwa Ludowego. Zbrodnicze zamachy na tych działaczy spotkały się z jednolitym potępieniem całej opinii publicznej Polski. Jak z tego wynika, krzywdzące oskarżenie p. Bevina staje się jeszcze bardziej dziwne, jeśli zważyć, że Rząd Polski kilkakrotnie zwracał uwagę rządu W. Brytanii na fakt, że akty terroru dokonywane na działaczach demokratycznych w Polsce, są inspirowane, organizowane przez ośrodki faszystowskie, znajdujące się poza granicami Polski, a zwłaszcza przez faszystowskich oficerów i, zw. armii Andersa, znajdujące się pod dowództwem brytyjskim. Rząd Polski powiadomił rząd brytyjski, że jest w posiadaniu niezbitych dowodów na to, że elementy reakcyjne, które stworzyły sobie bazę w armii Andersa, organizują w Polsce bandy dywersyjne, zapatrząc je w broń, środki finansowe, środki łączności i instrukcje.

na cele stabilizacji greckiej waluty, Bank Angielski zaś otworzył Grecji specjalne konto w wysokości 25 milionów funtów. Kredyt 10 milionów ma być spłacony w 10 równych rocznych ratach począwszy od 1951 r. i nie będzie oprocentowany. Prócz tego rząd angielski odda do dyspozycji Grecji towary na sumę 500 milionów funtów, będą to artykuły włókiennicze i narzędzia rolne.

Rząd grecki obowiązuje się ze swej strony ustalić nowy kurs drachmy greckiej w stosunku do funta, dolara i innych dewiz zagranicznych.

Pożyczka Anglii dla Grecji

LONDYN (AFP). Na dzisiejszym posiedzeniu w Izbie Gmin Bevin odczytał treść umowy gospodarczej między Anglią a Grecją. Jednym z najważniejszych punktów tej umowy jest, że Anglia rezygnuje ze zwrotu pożyczki 46 milionów funtów zaciągniętej przez Grecję w r. 1940.

Min. Eden w imieniu opozycji oświadczył swą zgodę na zawarty układ. Podkreślając ofiarne gesty Anglii, dodał, że „wszyscy chcielibyśmy widzieć Grecję powracającą do pomyślności i szczęścia”.

Mocą układu Anglia udzieli ponadto Grecji 10 milionów funtów

na cele stabilizacji greckiej waluty, Bank Angielski zaś otworzył Grecji specjalne konto w wysokości 25 milionów funtów. Kredyt 10 milionów ma być spłacony w 10 równych rocznych ratach począwszy od 1951 r. i nie będzie oprocentowany. Prócz tego rząd angielski odda do dyspozycji Grecji towary na sumę 500 milionów funtów, będą to artykuły włókiennicze i narzędzia rolne.

Rząd grecki obowiązuje się ze swej strony ustalić nowy kurs drachmy greckiej w stosunku do funta, dolara i innych dewiz zagranicznych.

Anglia na rozdrożu

Zmniejszają się wpływy w łonie Wielkiej Trójki

LONDYN (AFP). W dzisiejszym numerze czasopisma „Economist” znajdujemy trzeźwe uwagi na temat dotychczasowych rezultatów obrad ONZ. „Dwa wielkie mocarstwa jeszcze raz walczą o strefy wpływów, o koncesje i bazy. W walce tej Wielka Brytania zajmuje stanowisko teoretycznie słuszne. Występuje jako część Europy i jednocześnie jako czynnik światowy i może pośredniczyć między Rosją a USA. W istocie jednak straciła swobodę ruchu. Na konferencji moskiewskiej rej wiodły Stany Zje-

dnoczone czy to w sprawach bałkańskich, czy w sprawie bomby atomowej. Wielka Brytania stoi przed faktem, że ma otrzymywać coraz mniej i dawać coraz więcej. Kiedy w Moskwie zaczęły się rozmowy o Bliskim Wschodzie Byrnes odjechał do Waszyngtonu. Dziś, kiedy ma się mówić o Grecji i Indonezji, odlatuje samolotem z Londynu. Co ma począć Anglia: czy przestać pytać Waszyngton o zdanie i rozmawiać bezpośrednio z Moskwą, nie troszcząc się o zda-

nie USA? Czy też przekonać Amerykę o wartości przyjaźni angielskiej? W każdym razie polityka angielska znalazła się na niebezpiecznym zakręcie”.

Te słowa artykułu malują dobrane nastroje panujące w różnych kołach angielskich od czasu konferencji w Moskwie. Antykolonializm amerykański, trudności napotymane na każdym kroku od czasu otwarcia ONZ, poczucie, że dla USA sesja londyńska ma jedynie przygotowawcze znaczenie —

Łowię ryby w mętnej wodzie

Niejednokrotnie już pisaliśmy i wykazywaliśmy, że zgraja spekulantów, która obsadza nasz kraj mimo istniejące przepisy i obostrzenia, w dalszym ciągu trzyma w swoich rękach nici poważnych zagadnień aprovizacyjnych. Zorganizowana szajka łupieżców wyczekuje odpowiednich, stosownych momentów aby wycisnąć od pracującego ostatni grosz. Uderzają zwykle w momentach ciężkich dla społeczeństwa i czynników rządowych, wybierają takie okoliczności, które napozór niespostrzeżenie pozwalają im uprawiać swój proceder.

Powszechnie wiadomo jest, że na skutek nieterminowego odprawiania świadczeń rzeczowych przez wieś, wynikają trudności w wyżywieniu miast. Ostatnio przystąpiono do energicznego ściągania zaległych świadczeń, na które czekają robotnicy w mieście. Wszystko co odpowiednie, uczciwe, patriotyczne, poszło na front mobilizujący chleb dla pracujących. Na pewno nie dopuści nikt do tego, aby dzięki opieszalności i małemu wyrobieniu obywatelskiemu niektórych chłopów, albo na skutek perfidnej agitacji wstecznych elementów, — miały wyniknąć poważne trudności dla kraju i społeczeństwa. Chleb będzie, ponieważ zboże od dawna krajowi nie jest laską, a obowiązkiem podatkowym, który każdy musi wypełnić.

Ale chytrzy i wszechwładzący spekulanci mający zresztą zawsze po swojej stronie malkontentów i sabotażystów karmionych ideologią Andersa, pragną ubić swój interes w pierwszym rzędzie tam, gdzie za to płaci konsument utrzymujący się z uczciwej pracy. Już dzisiaj daje się zauważyć robienie zapasów mąki przez niesumienne handlarzy, wytwarza się na rynku sztucznie popłoch, szeptana propaganda niesie wieść, że nie będzie chleba i trzeba się zaopatrywać w mąkę, cena zaczyna wznosić, wszystko zdążyło do tego, aby wyśrubować cenę chleba na wolnym rynku.

Krupy podrożały prawie w dwójnasób, mięso, którego dotąd było wszędzie i zawsze poddostatkiem, zresztą po bardzo wygórowanych cenach, znika powoli z wystaw i sklepów, a sprzedaż jego odbywa się po znajomości, oczywiście za odpowiednio słoną zapłatą. Paskarstwo zaczyna hulać bezkarnie, w jasny dzień na oczach wszystkich, cenniki złożono do lamusa, inicjatywa prywatna zdaje pierwszorzędny egzamin swawoli, bezkarności i pobażania. Bezradny robotnik wydany na łup tego rodzaju machinacji nie ma innego wyjścia jak albo płacić horrendalne kwoty albo przestać jeść.

Tego rodzaju wykorzystywanie sposobności dla nabijania kieszeni garstki pospolitych zbrodniarzy, jest czynem, który zasługuje na największą karę. Paskarskie metody łupienia ze skóry nie dotyczą tylko tych, których źródła dochodów są nieuczynne, nieznane, opierające się na nieuczciwym handlu i spekulacji. Człowiekowi pracy przekreśla to wszelkie możliwości ułożenia sobie swego arcykromnego budżetu domowego. Dlatego w pryncypalnych ulicach, gdzie mieszczą się wytworne lokale i zakłady gastronomiczne do których robotnik nie chodzi, nie dają się zauważyć oznaki zmniejszenia ruchu. Tam interes idzie na całego, bo dla tych bywalców nie ma drogiej cen.

Ale w sklepikach na robotniczych dzielnicach, tam gdzie tłuszczy kupuje się dosłownie na gramy i chleb na ćwiartki, różnicę widzi się zaraz. Polega ona po prostu na zmniejszaniu racji kupna tłuszczy czy pieczywa. Na rynkach, gdzie dokonują zakupy żony robotników można dobrze zaobserwować zafrasowane miny gospodyń, ich przerażenie na usłyszenie ceny skaczącej z dnia na dzień.

Na tych przykładach widzimy wyraźnie, że spekulacja, paskarstwo, i nieróbtwo wszelakiego gatunku bien, jest zbrodniczym ramieniem tych elementów, które świadomie poderwać pragną fundamenty demokratycznego kraju. Widzimy, że nad takimi akcjami unoszą się upiorne postacie wczorajszych ziemian i fabrykantów, dla których każda droga prowadząca nas do upadku jest dobra.

Dlatego wskazana jest czujność, uwaga i permanentna obserwacja w wyniku której sprawcy chaosu gospodarczego powinni otrzymywać zasłużone kary za uprawianie haniebnego łupieństwa.

ANDRZEJ WIKTOR

Na marginesie

Papieskie miłosierdzie

Według zasad katolickich, władze kościelne z papieżem na czele kierują się w swej działalności wyłącznie względami religijnymi, nie mającymi nic wspólnego z walkami świeckich doktryn. Kościół — według tych zasad — stoi ponad tym, co ludzi dzieli, co wywołuje konflikty — aż do wojen włącznie. Stara się wpływać raczej hamującą na ostrość sporów międzynarodowych, łagodzić je przez perswazję, którym nadaje więcej niż ziemski autorytet.

Taka jest oficjalna postawa Kościoła. A jednak praktyka ziemską wykazuje niewielką wręcz przeciwnie stanowczą głoszonej teorii. Poprostu — papież działa i wypowiada się stronniczo, angażując swój autorytet w jednostronnym oświecleniu zjawisk. Mało. Po najstraszliwszej z wojen, gdy nie mamy żadnej wątpliwości, kto ją wywołał i nadał jej niespotykany dotychczas charakter rzezi milionów niewinnych ludzi — papież najcieplejsze słowa, największą troskę skierowuje właśnie na źródło wszelkiego zła, jakie po tej wojnie istnieje.

„Jak twierdzi agencja Reutera Plus XII wyraził ostatnio w swym liście pasterskim sympatię dla tych, którzy zamieszklują Berlin i wschodnie Niemcy. Oświadczył dosłownie w ten sposób:

„Znamy ich twardą dłoń. Mamy przed oczami straszliwe zniszczenia. Szczególnie ubolewamy nad ciężką dłoń tak wielu kobiet i dziewcząt w Niemczech. Wszystko to są cierpienia spowodowane bezlitosną wojną. Wojna ta szalała zarówno na wschodzie jak i na zachodzie Europy, w Afryce i w Azji, ale szczególnie boleśnie dotknęły nas Wasze cierpienia, albo — mówiąc między Wami spędziliśmy tyle lat owocnej pracy”.

Przed kilkunastu tygodniami jeden z dziennikarzy agrarnicznych zapytał papieża, dlaczego nie wypowiedział się dotychczas o tragicznym losie narodów gnębionych przez najeźdźcę hitlerowski. Wówczas padła odpowiedź, że informacje z tych terenów nie docierają do Watykanu.

Oświęcim, Majdanek i inne jakże liczne miejsca kaźni narodu polskiego nie są papieżowi znane... Watykański mian jest tylko los Niemców, którzy własnymi rękami pograżyli Europę, a więc i swój kraj w odmęcie zniszczeń wojennych. I dlatego naród polski staje wobec tych faktów ze zdziwieniem, więcej nawet — widzi w postawie papieża stronniczość, która jest zaprzeczeniem poczucia sprawiedliwości i słusności.

Dziś o godz. 22

spotkamy się na CZERWONYM BALU w reprezentacyjnych salach Województwa

Wkład Żydów do kultury niemieckiej

Czy istniała kultura czysto niemiecka?

Odmawianie Niemcom „wszelkiej” kultury jest takim samym prostactwem, jak i robienie z nich „jedyne-” kulturalnego narodu na świecie. Ujmijmy coś z jednej strony — dodajmy coś z drugiej, a być może, uda nam się wysublimować pogląd sprawiedliwy, wolny od tendencyjnego ponizania, jak i od propagandowego wynoszenia pod obłoki.

Już na długo przed wojną nie brakowało w Niemczech osobistości i grup całych, które robiły wszystko, aby światu kulturę niemiecką obryzdzili. Ostatnia generacja, którą ze względu na z górą 20 milionowy udział w partii NSDAP mamy prawo nazywać generacją Hitlera, tak nisko sięgnęła i wdeptała w krwawe błoto wszystko, co pojmujemy pod mianem niemieckiej kultury, że nie ma się co dziwić ludziom prostym, kiedy negują samą możliwość istnienia w Niemczech czegokolwiek, co by na miano kultury zasługiwało. Oczywiście, dla człowieka, który nie widział nic więcej ponad obóz meki i śmierci, ponad tępy mord niemieckiego żandarma, ponad system biologicznego i kulturalnego niszczenia żywych narodów, a własnej milej ojczyzny przede wszystkim, samo rozprawianie o kulturze niemieckiej wydać się może bluźnierstwem.

Artykuł niniejszy wychodzi jednak z założenia, że przed Hitlerem istniała w Niemczech wysoka kultura, choć nie kultura — *über alles!* Kultura ta miała swoich wielbicieli wśród różnych nacji na szerokim świecie, poczynając od M-me de Stael, na Romain-Rollandzie i Bernardzie Shawie skończywszy. Dziś jednak przyszła odpowiednia pora, aby to pojęcie wziąć pod światło krytyki i wykazać, że nie wszystko, co tam błyszczało, było złotem, a także — że nie wszystko, co się w sumie złożyło na całokształt zwany kulturą niemiecką, było dziełem samych stuprocentowych Niemców. Germanów — według recepty osławionego rasizmu.

NIEMCY A ŻYDZI

W niniejszym artykule ograniczamy się tylko do zwrócenia u-

wagi na jedno zjawisko, o którym w Niemczech mówi się niechętnie, a które nazistom sprawiło dużo kłopotu. Chodzi nam o wkład Żydów do całokształtu tej „czysto germańskiej” kultury.

Jest to wkład nie dający się zaprzeczyć. Niemcy korzystali z niego w swoim czasie, odziewając się od niego i wypierając potem w żywe oczy. Ba! — wkład ten przedstawiali jako przejaw agresji żydowskiej, zanieczyszczenie niemieckich dóbr duchowych przez element szkodliwy i rzekomo wrogi, który należało wyeliminować i nawet zatrzeć jego ślady!

Nie wiadomo, gdzie tu kończyło się obłąkańcze maniactwo, a zaczynała katowska dokładność. Bestalski sposób, w jaki współczesna generacja „narodu filozofów” „rozwiązała” u siebie sprawę żydowską, tym bardziej pobudza nas do naświetlenia spraw, zatuszowanych przez niemiecką

propagandę, lub przedstawianych fałszywie w koślawym zwierciadle hitlerowskiego „światopoglądu”. Temat ten wymagałby specjalnego studium. W ograniczonych ramach dziennikarskiego artykułu, możemy tylko dotknąć go powierzchniowo i ograniczyć się do wymienienia tylko paru pozycji.

FILOZOF I JEGO WNUK

Na progu „zażyźnienia kultury niemieckiej” spotykamy postać niezwykle myślicielą i człowieka, jakim był Mojżesz Mendelssohn (1729—1786), filozof oświecenia, postać, która posłużyła G. E. Lessingowi (1729—1781) za żywy model do popularnej w narodowej literaturze niemieckiej postaci „Natana Mędrca”.

Wnukiem tegoż Mojżesza Mendelssohna był Feliks Mendelssohn Bartholdy (1809—1847), słynny kompozytor i organizator, o znaczeniu dla kultury niemieckiej epokowym. Był wkręśicielem kultu Jana Sebastiana Bacha, on

to bowiem doprowadził do skutku pierwsze wykonanie słynnej Pasji według słów św. Mateusza, nie wykonywanej i zapomnianej w ojczyźnie Bacha, od śmierci wielkiego kompozytora. Był reorganizatorem znakomitej instytucji koncertów Gewandhausu w Lipsku. Założył też w r. 1843 głośne dziś na cały świat Konserwatorium lipskie.

INNI ZNAKOMICI KOMPOZYTORZY

Żydem berlińskim był Giacomo Meyerbeer (ściśle — Jakub Liebmann Beer), (1791—1864) kompozytor niesłychanie za życia popularny — zażywający światowej sławy, który wywarł duży wpływ na twórczość Wagnera, aczkolwiek był przez niego potem namiętnie zwalczany.

Żydem z Kolonii był Jakub Offenbach (1819—1880), twórca po dziś dzień żywych i cenionych dzieł takich, jak „Piękna Helena”, „Orfeusz w piekle” i „Opowieści Hofmanna”.

Z innych, czasowo bliższych nam kompozytorów niemieckich o światowej sławie, wymienić należy Gustawa Mahlera (1860—1911) i Arnolda Schönberga (1874—1938).

NAJWIĘKSZY LIRYK NIEMIECKI

Żydem z pochodzenia był największy obok Goethego liryk niemiecki Henryk Heine (1797—1856), którego popularności żadna propaganda zabić nie była w stanie.

Nie miał on w Niemczech pomnika, ale dzieła jego były pażytkością wszelkie inne nakłady klasyków niemieckich, nie wyłączając samego Goethego i Schillera.

Władał językiem niemieckim, jak nikt przed nim i po nim. Uczynił z tej mowy twardej i mało

powabnej narzędzie liryczne o lekkości i wdzięku nieporównanym.

W duszy narodu niemieckiego sam sobie postawił pomnik trwalszy od spiżu: miasto czy wieś, stary czy młody — nuci pieśń jego „Loreley”, najpopularniejszą i najbardziej lubianą, wszędzie gdzie tylko rozbrzmiewa mowa niemiecka.

PISARZE I UCZENI

Z współczesnych pisarzy, tłumaczonych na wszystkie języki, wymienimy tylko takie głośne nazwiska jak Gustaw Meyrink, Max Brod, Jakub Wassermann, znane z licznych przekładów i u nas.

A świat nauk niemieckiej, który reprezentowali tacy Żydzi jak Paweł Ehrlich, twórca nowoczesnej hemoterapii, wynalazca Salwarsanu, laureat Nobla, August Wasserman, odkrywca t.zw. „odczynu Wassermanna” do rozpoznawania kiły, — Zygmunt Freud, twórca psychoanalizy, — Albert Einstein, fizyk, twórca teorii względności, również laureat Nobla? To nazwiska znane nawet profanom. Zastężyli się całej ludzkości, a pisząc w języku niemieckim, roznosili sławę nauki niemieckiej po całym świecie.

Nie wymieniamy tu nazwisk ludzi zasłużonych w dziedzinie techniki, ekonomii i przemysłu, gdyż rozsądziłoby to ograniczone ramy niniejszego artykułu. Uważamy zresztą, że wystarczy już tego co powiedzieliśmy, by zwrócić uwagę na zasługi ludzi pochodzenia żydowskiego dla całokształtu kultury niemieckiej.

Niemcy odwdzięczyli się im za to, sprawiając ich wśród rodaków taką krwawą łaźnię, jakiej nie notują dzieje, a na wspomnienie której przez wieki ścinać się będzie krew w żyłach każdego uczciwego człowieka.

Stanisław Woyna-Gwiaździński

W dniu 23 stycznia 1946 r., trapiiony długoletnią chorobą proletariatu opuścił nasze szeregi

ALEKSANDER NOWAKOWSKI

PREZES ZW. ZAW. PRAC. PRZEM. POLIGRAFICZNEGO NA OKRĘG ŁÓDZKI

przeżywszy lat 56.

Zmarły Kolega należał do Organizacji od Jej powstania, był wielokrotnym przewodniczącym. Organizator drukarni i czynny członek PPS, b. radny m. Łodzi z ramienia Partii.

W Zmarłym Organizacja traci jednego z najbardziej aktywnych Jej członków, bojownika o lepsze jutro — człowieka o szlachetnym charakterze.

Cześć Jego świetlanej pamięci!

ZARZĄD
ZW. PRAC. PRZEM. POLIGRAFICZNEGO
OKRĘG ŁÓDZKI

Przeprowadzenie zwłok ze szpitala przy ul. Zagajnikowej, róg Narutowicza do Kaplicy na Stary Cmentarz Katolicki nastąpi dziś o godz. 15.30. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 27 bm. 1946 r. o godz. 15.

ZWIERCIADŁO PRASY

CZY NAPRAWDĘ NIE W PORĘ?

„Tygodnik Warszawski” p. „Atak nie w porę” polemizuje ze znanym publicystą B. Dudzińskim, który na łamach „Robotnika” wskazał na objawy większej żywołności obecnego Papieża wobec Niemiec hitlerowskich, niż wobec Polski. Autor „obrony Papieża” stwierdza:

„Tylko, że chwila ataku na Ojca św. została strasznie kiepsko wybrana, bo akurat zbiega się ona z momentem ujawnienia w mowie prokuratora Wheelera całej akcji, którą ten „nieczuły dla Polaków” Papież podjął w obronie prześladowanego w Polsce Kościoła. Czytaliśmy w mało chyba katolickim „Życiu Warszawy”, że „Wheeler przedstawił dokumenty watykańskie na temat prześladowań religijnych w Polsce początkowo w t. zw. gubernii generalnej, a następnie na terytoriach wschodnich”.

Otóż warto stwierdzić, dla uniknięcia nieporozumień, że stanowisko Papieża Piusa XII wobec Polaków było w minimalnym stopniu przyjacielskie; uważamy jednak, że powinno być bardziej przychylnie; każdemu wolno nas nie lubić i nie ma sensu czynić mu z tego zarzut. Oczywiście, jeśli ktoś nas nie lubi, wtedy my nie mamy powodów kochać jego.

W każdym razie fakty, przytaczane przez „Tygodnik Warszaw-

ski” nie mogą przekonać żadnego myślącego człowieka, ponieważ świadczą jedynie o tym, że Papież stał w obronie Kościoła w Polsce, a nie Polaków. To jest bardzo istotna różnica.

O UCZCIWOŚCI NASZYCH POLEMIK

Ten sam „Tygodnik Warszawski”, napadł demokratyczną „Nową Epokę”, a właściwie drukującego w niej swoje prace Januarego Grzędzińskiego:

„Niewątpliwie jest to pułkownik Januare Grzędziński, legionista i pilsudczyk, jeden z najbardziej wjałmniczonych konspiratorów, przygotowujących zamach majowy przeciwko rządowi Witos, demokracji polskiej, legalnemu i konstytucyjnemu prezydentowi RP”.

„A jednym z powodów zamachu — jak to sam Piłsudski w jednym ze swych powiedzeń zaznaczył — było dążenie do niedopuszczenia rządu Witos do paktu wschodniego, porozumienia z Rosją, a tym samym przeciwstawienia się odradzającej się hydrze niemieckiej”.

Ostatnio „Nowa Epoka” odpowiada na tę napaść, stwierdzając, że Grzędziński w latach 1936—39, w okresie największego nasilenia u nas sanacyjnego i endeckiego faszyzmu, wypowiedział temu fałszywemu walce — m. in. w tygodniku „Czarno na Białym”: Ale

nie o to nam chodzi. Słusznie uważa autor artykułu w „Nowej Epoce”, że:

„Tygodnik Warszawski” swoim wypadem pragnie widocznie nawiązać do tradycji prasowej obozu „narodowego”. Pragnie wznowić grę węzową, pełną niespodziewanych dygresji, pokłonów, przysudów, ataków. Ta gra z pozoru chaotyczna, na zmianę podstępna i faryzeusowska, to znów patetyczna i kanzodziejska — na chwilę jednakże nie przestanie wirtować wokół jednego motywu: obrony starego porządku”.

Otóż tradycje, o których mowa, to nie są dobre tradycje. Gdybyśmy chcieli denuncjować — my, ludzie, którzy nie mamy „grzechów politycznych” na sumieniu (co nie oznacza, abyśmy uważali się za lepszych od tych, którzy takie „grzechy” mają) — mielibyśmy doprawdy przepiękny zbiór tematów na łamach różnych „katolickich” tygodników. Uważamy jednak, że denuncjacja, to nie jest metoda przekonywania kogoś o swej słuszności. Zwracamy raczej uwagę na to, co ktoś pisze obecnie, w nowych, zmienionych warunkach. I nawet przy takim dobrowolnym (ze względu na uczciwość) ograniczeniu, aż za dużo znajdujemy niewłaściwych sformułowań... nie trzeba chyba do-
dawać, gdzie.

E. C.

Vade mecum działacza spółdzielczego

Nakładem „Społem” ukazała się broszura, zawierająca teksty przemówień w sprawach spółdzielczych przedstawicieli państwa, partii politycznych, instytucji gospodarczych, zawodowych i młodzieżowych, wygłoszonych z okazji Dnia Spółdzielczego.

Na łamach broszury wypowiada się Prezydent Krajowej Rady Narodowej Bolesław Bierut na temat: „Spółdzielczość i Demokracja — pojęcia nierozdzielne”, tow. St. Szwalbe, wiceprezydent KRN: „Spółdzielczość nie stała, nie stoi i nie chce stać na miejscu”. Premier tow. E. Osóbka - Morawski: „Spółdzielczość to walka z nędzą i wyzyskiem klas pracujących”. Prezes „Społem” tow. J. Zerkowski: „Spółdzielczość w Odrodzonej Polsce”. Prezydent m. st. Warszawy Stanisław Tolwiński — „Spółdzielczość podwaliną nowego samorządu”. Prezd. Zw. Sam. Chłopskiej J. Burdzy — „Lkwidujemy nieporozumienie ze „Społem”. Przedstawiciel PPR tow. Ochab „Spółdzielczość — niezastąpiony oręż w walce o nową Polskę”. Prezd. PPS tow. J. Cyrankiewicz: „W gromadzie siła”. Prezd. SL A. Kaczocho: „Hasłem

nowego stulecia spółdzielczego są: „działalność wsi”. Prezd. PSL dr W. Kłernik: „Spółdzielczość to moralne przeobrażenie wsi”. Prezd. Str. Dem. dr. St. Żmigrodzki „Sztandar tęczyowy obok białego”. Prezd. Kom. Centr. Zw. Zaw. tow. J. Passim: „Każdy związkowiec spółdzielca”. Prezd. OM TUR tow. R. Obrączka: „Mobilizacja spółdzielcza młodzieży”.

Broszurę otwiera przedmowa J. Dominki, sekretarza prezydium Zarządu „Społem”.

Zawarte w broszurze teksty stanowią znakomitą materiał do przemówień, odczytów i pogadanek na tematy związane ze spółdzielczością i dla tego winny znaleźć się w ręku każdego działacza społecznego i politycznego, nie tylko ściśle spółdzielczego, ponieważ wszystkie dziedziny życia społecznego zabiegają się dzisiaj ze spółdzielczością.

Organizacje zawodowe, społeczne i polityczne mogą otrzymać wymienioną broszurę bezpłatnie w „Społem” (Warszawa, Grażyny 13. Łódź — Zawadzka 1). Osoby prywatne na bywać je mogą we wszystkich Oddziałach „Społem” oraz księgarniach,

Naczelnik i kierownik za kramami

WARSZAWA (PAP). W wyniku rewizji dokonanej przez Biuro Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej w Ministerstwie Poczty i Telegrafów w Warszawie, oraz w Głównej Składnicy Materiałów Poczty, zostali aresztowani i przekazani do dyspozycji prokuratora, naczelnik wy-

działu pocztowego Min. Poczty i Telegraf. — Henryk Niedzielski i kierownik oddz. znaczków w Głównej Składnicy Materiałów Poczty w Warszawie — Edward Gród, pod zarzutem dokonywania nadużyć i przywłaszczenia sobie znaczków pocztowych.

Złudzenie r. 1919 i realizm 1945

Tragedia ostatniego pokoju nie powtórzy się więcej

Natura ludzka jest już taka, że człowiek zawsze więcej lęka się tego, co jest bliskie i dotykane, niż spraw groźniejszych, lecz mniej wyraźnie widocznych. Dlatego obecnie, gdy przeżycia wojenne są tak jeszcze bliskie naszym wspomnieniom, nie jesteśmy niemal w stanie dać wiary nadziejom na przyszłość, gdyż wojna jest jeszcze bliżej nas, niż pokój. Nie jest to zresztą dziwne, że po najgłębszych wstrząsach, doznawanych przez blisko siedem lat, ludzkość nie może powrócić od razu do normalnego sposobu myślenia i trybu życia.

Zawczasem jest jeszcze, by mówić o „pokoju bez pacyfikacji”, ale dla nabrania zaufania i wiary w przyszłość najlepiej jest porównać następstwa poprzedniej wojny z dalszym ciągiem ostatniej zawieruchy dziejowej. Na przestrzeni całej historii trudno znaleźć bardziej uderzający kontrast. Z kontrastu tego właśnie możemy wyciągnąć pokrzepiające nas wnioski.

WILSON — MESJASZ 1918 R.

Jak to było w r. 1918, a jak jest dzisiaj? W r. 1918 panował bezgraniczny optymizm, który stał się matką omamiania, złudzeń i katastrof. Obecnie na świecie przeważa raczej nastroj pesymistyczny; ludzie wyzbyli się bezmyślnej ufności, z jaką parzyli w przyszłość, a czynnikiem dominującym stał się twardy, trzeźwy realizm, zrodzony z ideałów, odartych ze złudzeń. Te trzeźwe, czyste i mocne motywy stały się fundamentami, na których powstała nowa Liga Światowa, której potęga i aurytety będą niewątpliwie potężniejsze, niż dawnej, doktrynerskiej Ligi Narodów, która okazała się niezdolną do żadnej pozytywnej działalności.

Przypomnijmy sobie okres zawieszenia broni w r. 1918 i to, co potem nastąpiło. Jak straszna tragedia nastąpiła po wspaniałym zwycięstwie. Prezydent Wilson występował w Europie w roli nowoczesnego Mesjasza i w Paryżu, w momencie ufundowania Ligi Narodów dosięgnął szczytów, dostępnych dla nielicznych tylko śmiertelników. Powołana, jako wszechwładny organ dla stanowienia o sprawach uniwersalnego i wieczystego pokoju, Liga wydawała się wówczas po prostu jakimś cudownym osiągnięciem moralnym. Lecz przesublimowany ideał prezydenta Ameryki miał na zawsze pozostać w sferze marzeń. Wilson nie zdołał ugruntować nawet swojego własnego stanowiska, które utracił na skutek

reakcji pewnych elementów amerykańskich, spowodowanych jego własnym dogmatyzmem.

Odlączenie się Stanów Zjednoczonych od Ligi było piorunującym ciosem, rozbijającym i zniekształcającym zupełnie pierwotne plany, dotyczące tej instytucji. Innym powodem, który wypaczał działalność i rację istnienia Ligi była nieobecność Rosji w gronie jej członków, i z tych głównie powodów — choć było jeszcze wiele innych, mniej ważkich — samo założenie, na jakim opierało się ufundowanie nowej Instytucji, stało się z gruntu fałszywe.

ZWYCIĘZCY ROZBRAJALI SIEBIE, A NIE NIEMCY

Nie wolno też zapominać, że po pierwszej wojnie światowej ani okupacja, ani rozbrojenie Niemiec nie zostało przeprowadzone dość starannie. Rozbroili się natomiast skwapliwie inne państwa, i to także mocarstwa, jak np. Wielka Brytania. Rozwój agresywnych dyktatur stanowiąc istnie urągawisko wobec Ligi Narodów.

Od Wersalu do Monachium dzieło nas mniej niż 20 lat. Z Monachium zaś wszystkie drogi prowadziły już prosto w ciemną przepaść. Na skutek tak nieszczęśliwego zbiegu okoliczności doszło do wybuchu drugiego kataklizmu dziejowego, znacznie gorszego, niż pierwsza wojna światowa, ale nie ma naprawdę żadnych istotnych danych, by sądzić, że czeka nas trzecia tego rodzaju katastrofa.

Przeciwnie istnieje obecnie więcej, niż kiedykolwiek szans po temu, by pokój światowy został utrzymany przez bardzo długi przeciąg czasu. Każdy umysł refleksyjny, nie kierujący się jedynie impulsami wyobraźni, musi dojść obecnie do wniosku, że pomimo najzawilszych trudności dyplomatycznych, jakie powstają przy przygotowywaniu traktatów pokojowych, realne perspektywy rozwoju cywilizacji przedstawiają się o-

biecnie korzystniej, niż po zakończeniu pierwszej wojny.

SZANSE UTRZYMANIA POKOJU

Wielka Trójka bezwzględnie i energicznie zabrała się do likwidowania groźby, wiszącej nad Europą i to, co zdziałała w tym kierunku może śmiało zostać uznane za jedno z największych osiągnięć nie tylko r. 1945, lecz na przestrzeni całej historii. Cała była Rzesza została rozczłonkowana, całkowicie okupowana i kompletnie rozbrojona i to nie tylko w znaczeniu czysto militarnym, ale również i w sensie przemysłowym, oraz politycznym. Niebezpieczeństwo zagłady, grożącej światu ze strony Niemiec zostało zażegnane jeśli nie na zawsze, to w każdym razie na długie lata. Takie same sankcje i kroki prewencyjne przedsięwzięto w stosunku do Japonii.

Wynalezienie bomby atomowej należy uważać za moment równie przełomowy, jak zmiążdżenie potęgi niemieckiej i japońskiej, oraz utworzenie Rady Bezpieczeństwa. Rewolucja naukowa i techniczna, jaka rozpoczęła się z chwilą dokonania tego epokowego wynalazku sięga do samego jądra wojny.

Można chyba żywić nadzieję, że, mając do wyboru pomiędzy postępem cywilizacji, a zbiorowym samobójstwem, ludzkość zechce pójść po drodze rozsądku i pokoju. Według ogólnego przekonania rekonstrukcja zdevastowanych państw zajmie 10 lat czasu i w tym okresie nie wybuchnie na pewno żadna nowa wojna. Ale co będzie potem?

Hitler sądził, że — organizując wojnę totalną, w którą zaangażował bez reszty nie tylko siły militarne, ale i przemysłowe swego kraju — odniesie większe sukcesy, niż Aleksander, czy Napoelon. Zarówno on, jak i jego poplecznicy wierzyli nie tylko w możliwość, lecz i w skuteczność takiego zwycięstwa. Obecnie dawna koncepcja trwałości błyskotliwych sukcesów wojennych leży w gruzach. Zwłaszcza pogrzebana

Żydzi w Niemczech

(ZAP) Według danych statystycznych komisji międzynarodowej dla spraw uchodźców — z 650 tys. Żydów niemieckich i 175.000 Żydów austriackich pozostało na terenie Rzeszy około 15.000 ludzi.

450-550 tys. Żydów uszło do innych krajów — reszta zginęła. Od roku 1933 do 1941 r. udało się 175.000 Żydów niemieckich i austriackich wyemigrować do Stanów Zjednoczonych AP, 100 tys. Ży-

dów przybyło do Palestyny, 100 tys. do Ameryki Południowej i dominiów brytyjskich, 50 tys. do Anglii. Od 150 do 200 tys. Żydów pozostało w hitlerowskiej Rzeszy. Zostali oni wysiedleni do Polski, gdzie zginęli w komorach gazowych. Około 50 tys. Żydów zostało wysłanych do Theresienstadu. Około 300 tys. Żydów pochodzących z mieszanych małżeństw, zginęło śmiercią męczeńską.

RAYMOND HAUGER

Niemiecka rodzinka

Fritz wracał z pracy do domu w dziwne mieszane nastroju. Coś go gnębiło. Pewność w zwycięstwo narodu niemieckiego została jakby nieco podważona. Szedł wolno, przeklinając od czasu do czasu.

Przykładowy ojciec dwojga dzieci i wierny mąż przepisowo blondwłosej Frydy, był Fritz Heinkel bezkrytycznym wznawcą teorii „Herrenvolku”. Właśnie ulicą przeciągały grupy cudzoziemskich robotników, brudnych obdartych, po prostu odrzucających. Poczul wstąpił na ich widok. Byłoby cudzoziemskie, niższa rasa, istniejąca tylko po to, żeby pracować na Niemców. Günther też ich nie cierpiał. A natłuk ich co niemiara. Na wspomnienie pierwotnego syna Fritz wzruszył się trochę. Tak, był Günther godnym potomkiem ritterów niemieckich. Zginął pod Stalingradem. Trudno, oddał życie za Führera. Zostało po nim piękne, barwne zdjęcie. Gün-

ther patrzył dumnie przed siebie, na mundurze SS-mana widniał rycerski krzyż. Została także pełna piwnica, bo poczciwy chłopak przysyłał z frontu paczkę za paczką. To też w domu były zawsze sardynki, szmalc, masło, konserwy i setki pudełek papierosów amerykańskich. Największe przeżytki otrzymywali rodzice od państwa i rodziny. Wracając z frontu Günther przysyłał futra, dywany, obrazy, rzeźby, kryształ i dużo ubrań męskich i damskich. Chłopak miał głowę.

Młodszy Hans miał dopiero lat 12. Ale jakże dzielnie się sprawował w batalionie Hitlerjugend. Od najmłodszych lat lubił się bawić drewnianym karabinem, ale teraz władał doskonale prawdziwą bronią ręczną i maszynową.

A co za rozum! Doskonale zdaje on sobie sprawę z tego, że Żydzi są najgorszą plagą świata. Wie-

Thum. I. G.

także, że demokracja to rządy plutokratycznych (tak!) oszustów. Rządy te, dzięki Führerowi, minęły bezpowrotnie na wieczną chwale narodu niemieckiego. Fritz aż się rozczulił, wspominając swoją najmłodszą latorośl.

Fritz Heinkel był starym nacjonal- socjalistą. Do partii wstąpił w r. 1933. Co prawda był wówczas bezrobotnym i sądził, że po wstąpieniu do zwycięskiej organizacji otrzyma łatwiej posadę. Nie omylił się zresztą. Wrócił zaraz na swoje poprzednie stanowisko, a po wykazaniu swej lojalności dostał awans na kierownika całego dużego oddziału w wydziale handlowym fabryki. Wspaniałym czynem Fritza, po którym jego szanse poszły mocno w górę, było wykrycie rodziny żydowskiej, ukrytej na strychu sąsiedniego domu. Oczywiście zawiadomił o tym natychmiast władze partyjne. Żydów schwytano — i caput — a cała rodzina sąsiadów powędrowała do Dachau. O tak Fritz Heinkel był dobrym Niemcem.

Dzisiaj jednakże był, jako się rzekło, niespokojny i rozziarniony.

została na zawsze pruska koncepcja, zrodzona w czasach Fryderyka Wielkiego, zgodnie z którą prowadzenie zaczepnej wojny może ująć agresorowi bezkarnie i nie odbić się najfatalniej w jego własnym kraju.

J. M.

St. R. Dobrowolski wśród Milicjantów

W niedzielę, dn. 27 bm. o godz. 16 odbędzie się w Domu Milicjanta przy ul. Nawrot 27 popołudnie autorskie z udziałem poety proletariackiego Stanisława Ryszarda Dobrowolskiego pod hasłem „St. R. Dobrowolski wśród milicjantów”.

St. R. Dobrowolski cieszy się tak ogromną popularnością wśród klasy pracującej m. Łodzi, że wszystkie bilety na te imprezy zostały już wykupione.

Bitki na gorąco

Fikacja kin państwowych

Do Redaktora bitek w miejscu! Piszę ten list do Szanownych bitek oba z Lolkim, bo już nie sposób wytrzymać tej kszynody, która się młodzieży dzieje ze strony Kino Fikacji. Nie dosyć że nas męczy w budzie i tyle zadają, ale nawet do tego kina docisnąć się nie sposób, a przecież młodzież potrzebuje rozryski i wy technienia. Lolek jest do- brym kolegą bo potpowiada i daje ściągę więc mu zafundowałem. Posłałem do Baltyku na tego „Nieu- chwytanego Smitha”, bo muwili, że to bardzo dobre i detektywne. Ale pcha- liśmy się przez 2 godziny na próżno taki tam był ciekawy. Pchajom i gnie- tom niemożliwie, a pszytem bardzo młodszym ubliżają. Zehodzą się róż- ne stare byki, które odpychają i jesz- cze kłom. Nie ładnie kiedy starsi mówią wymsz się szczeniaku bo e- morda nabije. Więc nas tak pognie- tli że ledwo żeśmy się wyphali. A ponieważ jeszcze nam ukradli ca- le 50 złotych, więc już tego dnia o- kcinie nie było mowy. Nikt nie pilnuje porządku, obsługa jest fatalna, a lu- dzie przy kasie jak bydło, żeby choć kawałek milicjanta. Ale kto mocniej- zy ten lepszy zupełnie jak na dżikiem zachodzie. W klasie człowiek się bije ale przecież nie z takimi starami kołmi, więc ma się szanse, że ten te- go a ten tego.

Obiecali w tej Kino fikacji, że mło- dzieź będzie zadowolona z biletów i- taniach. Ale to było nabieranie, bo przysłałi do kultury tylko 20 sztuk jak na leminy a spragnionych pozwa- jającego wy technienia i roz ryfki są 1000-e i to ma być przyszłość Naro- du!!

Wczoraj dopiero dopchaliśmy się na film polityczny pami Minister tan- czy na Rzgowskiej. Film troche za- głupi jak na uczniów pierwszej klasy (B) więc dziwiłiśmy się że takim bujda kino Fikacja jeszcze może pódzoczać. Myśleliśmy z Lolkim że to będzie coś fspółczesnego, a tymcza- sem starsa Warszawska bujda. Czło- wiek po prostu fatydz się za tom Ki-

no fikacje, która dużo ryocy a malo mleka daje. Bo jak co lepszego to się nie docisnie, a gdzie się docisnie to już chyba dla bardzo głupich, a nie dla sztabaków. Lolek powiada że ta Mankiewiczówna tak jeszcze wygłonda że palce licząc i że sie ładnie calu- jom i że on by chętnie był z tego Zapczyńskiego. Ale mnie się wydaje że sfoństwo, bo co że sie calujo! Calu- ją się w całej Kino Fikacji, a ja już wole kowbojów albo detektywne żeby się tylko dopchał!

Niech pan napisze w gazecie, żeby Fikacja Kin Państwowych zrobiła co- na to, żeby się tak nie pchali. Niby każde kino ma sfój ogonek, ale co- stego, kiedy słabszych lekke ważą, a nawet starszym malo rzeber nie po- lamiom. Za takie pieniądze mogli by już utrzymać żądęk a tagże te fil- my. Obiecują że fojąz coś kreoo, a nie wykroncić nie mogą prócz tej floty skłieszeni publiczności która i tak poka się na byle co. To jest lekke warzenie młodzieży bo my chcemy polskich filmof tylko nie takich czy Lucyna jest dziewczyna albo tu pani Minister! Bo jeżeli za czarnej reakcji były kobiety Ministrami i się puszczały, to teraz ftydz takie filmy po- kazywać żeby tylko flote od ludz- wyciongać. Wcięż pokazują jeszcze takiego jaśnie Pana szofera z Dod- kiem Dymasz. A tu powiadają, że on się za szkopiów za bardzo wygłupiał i że miał się za babrać. Niech pan zbada czy to prawda i żeby tak nie mówili, bo jak inaczej to jak ta Kino fikacja wygłonda!! Jak się nie po- prawio, to ogłosimy bojkot w całej sztabie, żeby tylko sfinie chcieli być solidarni, bo zawsze się trafoją kłó- rzy i tak puidom. Więc niech nam Szanowna redakcja pomoże.

Z uszanowaniem Wladek i Lolek uczniowie klasy I B

Otrzymałem list zamieszczam w pełnym brzmieniu, z zachowaniem oryginalnej ortografii, wstrzymując się na razie od wszelkich komentarzy.

KIEŁ

Dittmar powiedział niedawno ja- wczoraj, że Wehrmacht zahamował pochód aliantów na zachodzie i że Rosjanie zostali wyparci z Austrii.

Po przybyciu do domu usiadł ciężko w fotelu. Złe przeczucia go nie opuszczały. Z kuchni dochodził szczech naczyni. To Fryda, poczciwa Fryda, gotowała obiad. Obiad będzie niewątpliwie dobry, pod tym względem mógł mieć do- nęj zaufanie. Zwłaszcza, że brakuje dzięki wiadomym przyczynom, jak dotychczas, nie odczu- wali. Wprowadzi piwo nie było tak smaczne, jak niegdyś, ale cóż, wojna, trzeba ponieść pewne ofia- ry.

Przekreślił gałkę radia. Speaker monotonnym głosem dawał in- strukcje uchodźcom. Wskazywał on im drogi, po których mogą się posunąć, wymieniał miejscowości, w których będą mogli otrzymać noclegi i żywność. Ale głos spea- kera był bezbarwny i niepewny, jakby to, co mówi, nie polegało na prawdzie.

(D. c. n.)

Dom chorych dzieci

(Wizyta w szpitalu Anny Marii)

Jedną z najsmutniejszych rzeczy na świecie jest widok chorego dziecka. Jego bezradność wobec bólu, jego nieumiejętność wyjaśnienia, co mu dolega, jego ufność, z jaką oczekuje od dorosłych pomocy, i rezygnacja, gdy ta pomoc okazuje się — mimo najlepszych nieraz chęci — niedostateczną, wszystko to sprawia, że współczucie nasze przybiera formę jednego z owych pytań, na które tak trudno znaleźć odpowiedź: dlaczego to jest możliwe? Czemu dziecko musi cierpieć?

Pytanie to uparcie przewija się przez moje myśli, gdy, oprowadzana przez lekarzkę, zwiedzam szpital Anny Marii, jedyny w Łodzi szpital chorób dziecięcych.

PUSTE LEŻAKI

Oto jesteśmy w pawilonie gruźliczym. Pięćdziesięciu małych pacjentów przebywa tu w jasnych pokojach, z oknami zwróconymi na południe, z kwiatami, zdobitymi parapetami, pod serdeczną i naprawdę troskliwą opieką. Po cztery łóżeczka w każdym pokoju i jedna większa sala, powiedziałabym raczej weranda, tak dużo tu światła i powietrza.

Ale lekarka uśmiecha się trochę smętnie: — Nie, to jeszcze nie jest weranda. Mamy tu prawdziwy taras. Proszę za mną — i prowadzi mnie na najwyższe piętro.

Rzeczywiście, jest taras. Osiemdziesiąt trzech stron ścianami, z czwartej, południowej, zalany słońcem. Zimne, czyste powietrze. I rząd leżaków. Ale leżaki są puste.

— Dzieci nie mogą werandować, bo nie mamy odpowiednich koców i futrzanych worów, chroniących od chłodu.

IZOLACJA

Przechodzimy do innych pawilonów. Oto zakaźny: szkarlatynowy, dyfterytowy (ten drugi przepełniony do niedawna; ostatnio epidemia nieco się zmniejszyła) i nowozbudowany oddział izolacyjno-obszerny, chluba szpitala.

Czworobokowy budynek z czterema osobnymi, narożnymi wejściami dla całkowitej pewności, że jedni chorzy nie zarażą się od innych. Każda „ćwiartka“, złożona z kilku oszklonych sekcji, w których przebywają chore dzieci, posiada własną ubikację i łazienkę. A z pokoju leżącego w samym środku pawilonu widać przez szklane ściany dokładnie każde łóżko i każde dziecko.

W oddziale izolacyjnym przebywają pacjenci, których choroba nie została jeszcze rozpoznana i tacy, któ-

rzy mają po dwie różne zakaźne choroby — zdarza się na przykład połączenie dyfterytu ze szkarlatyną, a wtedy dziecka nie można skierować do żadnego z obu przeznaczonych na to pawilonów.

U NAJMŁODSZYCH

A oto należący do kliniki uniwersyteckiej pawilon niemowląt. Łóżeczka jakby dla lalek. Ale lalki są zwykle różowe i okrągłe, a o dzieciach, które tu leżą, nie można tego powiedzieć. Właśnie zbliża się pora karmienia. Rząd buteleczek z mlekiem i odpowiednimi mieszankami czeka na stoliku. Niemowlęta przed karmieniem są zwykle hałaśliwe. Każda matka, która odbywała połów w szpitalu, pamięta ten potężny wrzask, rozlegający się na korytarzach, kiedy dzieci niesiono do sali na posiłek. Tu jest cicho. Z jednego lub drugiego łóżeczka słychać popiskiwanie, jest ono jednak bardzo słabutkie i bardzo żałosne.

Pawilon chorób wewnętrznych (również uniwersytecki). Jasno, czysto i ciepło — w ogóle ciepła dzieciom nie brak; kaloryfery działają dobrze, węgiel na szczęście jest. Dzieci w łózkach, dzieci przechadzające się pomiędzy łózkami. A o piętro wyżej — puste pokoje. Takie same, jak tu, na dole ciepłe, tylko że bez dzieci i bez łóżek.

— Dlaczego tu tak jest? — py-

tam. — Czyżby nie było pacjentów?

Okazuje się, że pacjenci są. Można tu ich sporo pomieścić, ale nie ma łóżek, nie ma koniecznego do urządzenia tych sal sprzętu szpitalnego.

ODDZIAŁ CHIRURGICZNY

Na oddziale chirurgicznym jest chyba najsmutniej. Przynajmniej mnie się robi bardzo smutno, gdy widzę dzieciaki w gipsie, unieruchomione i dziwnie spokojne. Wprawdzie nic nikogo — zdaje się — nie boli. Przynajmniej teraz. Dzieci jedzą obiady. Zabielały barszcz, jajka. Niektóre siedzą przy niskim stole. Większość jednak leży.

Leży ten mały chłopiec z gruźlicą kręgosłupa i nóżkami tak cienkimi jak dwa palce dorosłego człowieka. Leży dziewczynka z kręgosłupem rozdwojonym i miękkim, porośniętym długimi włosami. Leży sześciomiesięczne dzieciątko z zajęczą wargą — doprawdy nie sądziłam, że to może być tak okropne: usta połączone z nosem, a pod tym małym noskiem wielka, bezkształtna narośl. Dziecko to nie ma podniebienia. Poza tym jednak, jak mówi pielęgnarka, jest zdrowe i z apetytem ssi mleko przez smoczek.

KONIK

Zwiedzam jeszcze budynek gospodarzy, oglądam dużą kuchnię i pra-

nię, suszarnię białizny; w których z korytarzy poznaję najdawniejszego pracownika szpitala, towarzysza z PPS, Wojciecha Marcza, starszego mechanika. Pracuje on już tu od 35-ciu lat i wiele mógłby mi opowiedzieć o historii szpitala z czasów, gdy był on placówką Towarzystwa Dobroczynności pod kierunkiem prof. Brudzińskiego oraz o jego nieco późniejszych dziejach, gdy dr Tadeusz Mogilnicki, jeden z największych polskich pediatrów poświęcał szpitalowi każdą swoją chwilę i każdą myśl.

Niestety brak już na to wszystko czasu, bo godzina robi się coraz późniejsza, a chciałabym jeszcze zobaczyć gabinet rentgenologiczny.

Tu właśnie praca na dzień dzisiejszy dobiega końca. Sanitariusze kładą z powrotem na nosze prześwietloną dziewczynkę z zapaleniem stawów i za szyba aparatu rentgenowskiego staje trzyletnie dziecko. Nic mu pozornie nie jest. Wygląda dobrze, zdrowo.

— Proszę popatrzeć — przywołuje mnie bliżej lekarka.

W pokoju jest ciemno. Rozjaśnia się szyba przed ciałkiem dziecka. Widzę jakieś poplątane cienie. Słucham objaśnień.

— Tu jest żołądek. Tu jelita cienkie. A tu — no, co to takiego?

Ostryimi konturami oddziela się od szarego tła ciemna plama, wielkości jakichś trzech — czterech centymetrów.

— Przecież to koń! — mówię zdumiona. — Koń, z głową, ogonem, czterema nogami. Co to znaczy?

Tak, to jest naprawdę koń. Błaznawany konik-zabawka, połknięta przez dziecko w jakiś zupełnie niezrozumiały sposób. Konik ugrzązł w cienkim jelicie i tkwi tam od kilku dni, nie zmieniając swego położenia. O ile nie da się inaczej, konieczna będzie operacja, bo może nastąpić owróżnienie jelita.

DZIECI CHCĄ CZYTAĆ

Dziecko z konikiem zostaje ubrane i wyprowadzone z gabinetu. Wychodzi i ja. Żegnając moją przewodniczkę, pytam, czy poza tymi potrzebami, o których już słyszałam, są jeszcze jakieś inne.

Okazuje się, że tak. Dzieciom przydałyby się bardzo jakieś książki. Przed wojną szpital posiadał wcale zasobną bibliotekę, którą Niemcy zrabowali. Teraz dzieci nie mają co czytać. A bardzo lubią, zwłaszcza te nieco starsze. Ale i naręte też chętnie posłuchałyby bajek lub obejrzały obrazki. Cóż, kiedy ich nie ma.

Owszem, są. Znajdą się napewno w niejednym łódzkim domu i w niejednej księgarni. Tym, którzy chcieliby je dzieciom ofiarować, podaje adres szpitala — ulica Armii Czerwonej 15. Mogą także zrobić to za pośrednictwem naszej redakcji.

I jestem przekonana, że tego nie pożałują. Bo — choć jedną z najsmutniejszych na świecie rzeczy jest widok chorego dziecka, to radość, takiemu dziecku sprawiona, jest bodaj częściowym tego smutku wynagrodzeniem.

Z ostatniej chwili. Już po napisaniu tego reportażu odebrałam telefon ze szpitala: — Konik „wyszedł” sam. Operacja zbyteczna. Wszyscy bardzo się z tego cieszą.

Irena Tomska

Składanie wykazów

dla pobrania kart na marzec-kwiecień 1946 r.

Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi komunikuje, że „Wykazy mieszkańców nieruchomości” dla pobrania kart żywnościowych na okres marzec-kwiecień 1946 r. należy składać we właściwych Biurach Okręgowych w terminie od dnia 1-9.2.1946 r.

Do „Wykazu” należy załączyć aktualne zaświadczenia, stwierdzające prawo do uzyskania karty żywnościowej.

Z uwagi na to, że poprzednio złożone zaświadczenia nie będą zwracane — Wydział Aprowizacji i Handlu zwraca uwagę zakładom pracy i instytucjom, aby wydawały swym pracownikom nowe zaświadczenia, by pracownicy mogli we właściwym terminie złożyć je osobie sporządzającej wykaz.

Ostrzega się, że w razie nie załączenia do wykazu zaświadczenia, uprawniającego do pobrania kart żywnościowych, karty nie będą przyznawane.

Wszyscy mieszkańcy korzystający z kart żywnościowych win-

ni więc w jak najszerszym zakresie pobrać zaświadczenia w swym zakładzie pracy i złożyć we właściwym terminie osobie sporządzającej wykaz, a ta z kolei po starannym i zgodnym z prawdą wypełnieniu „Wykazu” — złożyć w odnośnym Okręgu.

Osoby posługujące się zaświadczeniami starymi, uprawniającymi do korzystania z kart żywnościowych jak: inwalidzi, członkowie rodzin osób powołanych do wojska itp., winny przedłożyć odpisy tych zaświadczeń poświadczony przez osobę sporządzającą wykaz.

Przypomina się administratorom domów (zł. komit. dom.), aby starali się wykazy składać w biurach okręgowych jak najszybciej — nie czekając na ostatnie dni. Im wcześniej złożony będzie wykaz, tym prędzej otrzyma się karty i uniknie wyczekiwania w kolejce.

Spóźnione zgłoszenia indywidualne będą uwzględniane jedynie w życiowo usprawiedliwionych wypadkach.

2. WYDAWANIE KART ŻYWNOŚCIOWYCH

Karty żywnościowe wydawane będą w dniach od 15-28.2. ściśle według kolejności złożenia wykazów.

Osoba odbierająca karty dla nieruchomości, winna przedstawić pokwitowanie ze złożonego wykazu (numerki) oraz wylegitymować się dowodem z fotografią.

3. KARTY WYRÓWNAWCZE „W”

Zakłady pracy i instytucje, oraz uczelnia uprawnione do korzystania z kat. I-szej winny złożyć w referacie Kart Zaopatrzenia przy Starostwie Grodzkim wykazy pracowników (słuchaczy).

Do wykazu należy dołączyć odpowiednią ilość kart kategorii II, (uczniowie Kat. IR) otrzymanych za pośrednictwem administracji domu.

Karty winny być wypełnione czytelnie (nie należy kart zamiennych rejestrować w sklepach i nie wycinać kuponów). Karty wydawane będą w dniach od 25.2 do 9.3.46 r.

4. ZAMIANA NA KARTY MIEJSKIE

Pracownicy zamieszkali poza terenem Łodzi, a korzystający ze stołówki mogą posiadane karty „wojewódzkie” zamienić na karty Zarządu Miejskiego za pośrednictwem zakładu pracy.

W tym celu zakłady pracy, instytucje, uczelnia przesyłają karty wraz z imiennym wykazem do wymiany we właściwym Starostwie Grodzkim.

Prawo do wymiany przysługuje tylko pracownikowi.

UWAGA!

Niezbędnym warunkiem usprawnienia rozdzielnictwa artykułów żywnościowych na kartki jest posiadanie przez każdego uprawnionego obywatela karty żywnościowej we właściwym czasie.

Podstawą jest, aby obywatel posiadał kartę przed terminem, na który karta została wydana t. zn. karty na marzec powinny w dniu 1.3. posiadać już wszyscy uprawnieni obywatele.

Wszyscy mieszkańcy miasta Łodzi winni we własnym interesie starać się o ściśle przestrzeganie zarządzeń dotyczących kart żywnościowych, a przede wszystkim przestrzeganie ściśle terminów wyznaczonych przez Wydział Aprowizacji i Handlu dla załatwienia formalności związanych z uzyskaniem kart żywnościowych (oddawanie zaświadczeń, składanie wykazów i pobieranie kart żywnościowych).

Dlaczego ŁWEKD podwyższają taryfę

W dniu wczorajszym odbyła się konferencja prasowa w lokalu Wąskotorowych Kolejek Dojazdowych, na której dyr. Wyszyński omówił szereg zagadnień, łączyjących się z kwestią podniesienia taryfy.

O SAMOWYSTARCZALNOŚĆ...

Nikt, żadne ministerstwo, ani instytucja nie jest w stanie finansować przedsiębiorstwa choćby w formie pożyczki. Dotychczas ŁWEKD zapewniał możliwości życiowe swym pracownikom i pokrywał z dochodów wszelkie koszty wraz z podatkami, nie podwyższając dotąd taryfy, znacznie różniącej się od tramwajowej taryfy KEŁ.

CO DALEJ?

Niestety — jak wykazuje praktyka ostatnich tygodni — wpływy biletowe nie wystarczają na pokrycie kosztów ruchu i konserwacji. Wydatki personalne, biorąc przykładowo, wynoszą

4.000.000 zł., podczas gdy cały dochód wynosi zł. 6.000.000.

Jest oczywiście niemożliwym za pozostałe 2 miliony utrzymać taki stan wozów, opłacić remont, podatki itd. tym więcej, że dla zamiany np. zniszczonych podkładów trzeba kapitału 150 tys. zł. (przed wojną koszt tychże wyniósłby zł. 5.000).

JAKIE WYJŚCIE?

Obniżyć wydatki personalne? — czyli obciążyć pensje pracownikom i tak pozbawionym wszelkich przydziałów? — jest rzeczą nie możliwą.

Jak więc wybrnąć z położenia? Jest tylko jedno wyjście — podnieść taryfę, tym więcej, że w porównaniu z taryfą tramwaj miejskich koszt przewozu przez ŁWEKD i tak są minimalne. Łódzkie Koleje Elektryczne pobierają, wzięwszy statystycznie 3.30 zł. za przewóz pasażera na dystansie 1 kilometra. ŁWEKD pobierało dotąd za tę samą trasę zł. 1.00,

obecnie zaś, od 1 lutego począwszy — podwyższa koszt przewozu do 1.50 za kilometr.

TARYFA ULGOWA

Jeśli chodzi o robotników, uczniów, nauczycieli i urzędników państwowych — stosuje się dla nich w dalszym ciągu znaczne zniżki. Robotnik wykupując 10-przejazdowy bilet normalny ma prawo przez cały miesiąc korzystać z dwukrotnych przejazdów w ciągu dnia za okazaniem tegoż biletu, uczniowie opłacają mniej jeszcze bo zaledwie 5 przejazdów normalnych.

Przyjęta dotąd 50 proc. zniżka ogólna za przejazdy w niedzielę i święto obowiązuje nadal, urzędnicy państwowi korzystają z 50 proc. zniżki bez ograniczenia ilości przejazdów dziennych, to samo dotyczy nauczyciela, przy wyjazdach grupowych na wycieczki itp. każdy pasażer opłaca zaledwie 25 proc. taryfy normalnej.

Wicz.

